

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 145. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm3752/facsimile.pdf (tilgået 24. juni 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommersielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

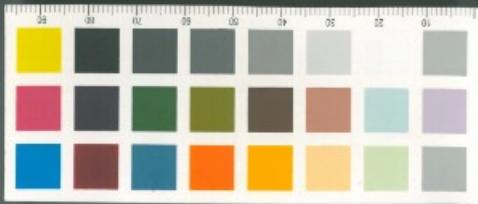
[Læs CC0-erklæringen](#)

Konventet omrent for, hvad man vilde; og den 2den Juni fandt Konventet sig indspærret i Tuilliererne af Henriot med Kanoner og tændte Lunter; man foreslog Girondisterne frivillig at tage deres Afsked, Isnard og nogle enkelte flere gjorde det, Lanjuinais og Barbaroux lod haant derom, de fleste var allerede krobet i Skjul; Marat præsiderede, og Forsamlingen besluttede, at nogle og tyve Girondister skulle have Husarrest. Senere fejede man nogle og tre-sindstyv Navne dertil, en Del flygtede og stræbte dels at skjule sig og dels at vække Opstand; men næsten alle de berente maatte lade Livet: Brissot og Vergniaud med 19 Venner og Madame Roland faldt under Guillottinen i Paris 31te Oktober, Guadet og Barbaroux næste Aar i Bordeaux; Ministeren Roland fandt Skjul i Ronen, men dræbte sig selv, da hans Kone var henrettet; Marquien af Condorcet, som havde skrevet en girondistisk Konstitution, gjorde ligesaas, og af Pétion og Buzot fandt man kun Stumper ved Saint Émilion, som Rovdyrene havde levnet, uden at man ved, hvordan de kom af Dage.

Fra Juni 93 til Slutningen af Juli (eller 9de Thermidor) 94, spillede da Bjærget og Jakobinerne, altsaa Robespierre og hans Haandlangere, Mester; thi Danton bestod alene ved Pøbeloprer: dem var han kjed ad, og dem bekempede Robespierre nu af al Magt, da Konventet, som han sagde, nu var renset og maatte have Ro til at knuse Republikkens Fjender og forberede dens Lyksalighed. Marat lod gjerne Robespierre raade, naar han blot maatte skrive alt, hvad han vilde, med sin forgiftige Pen, og desuden var hans Dage nu talte; thi den normanniske Pige Charlotte Corday, som sværmede for det romerske Ideal af en dydig Republik og havde mistet sin Kjæreste ved Marat, indbilledte sig, hun var kaldet til at fri Frankrig fra det Uhyre, indsneg sig hos ham under Paaskud af Hemmeligheder, hun vilde sabenhøre, og dræbte ham med et Dolkestik i hans Badstue den 15de Juli 93. Hennes Hoved

Mads Mads.

19

faldt naturligvis et Par Dage efter under Guillotine; men derpaa var hun belævet, og gik i Døden med saa megen Rolighed og Værdighed, forhøjet af Skjenhed og Ynde — hun var 25 Aar —, at et ungts Menneske tilbed sig at de for hende og maatte derfor do med hende; og Adam Lux fra Mainz skrev et Forsvar for hende, som ogsaa kostede ham Livet. Mærkligt er det, hvad denne Tysker (kun 28 Aar) sagde: «Har jeg fortjent Døden, er det i det mindste ikke mellem Franskmænd»; thi det gjælder ogsaa Charlotte Corday, som vist nok i ethvert Land med Lov og Ret vildt vareret en Morderske, men i det lovlelse Frankrig var en Blodhævnerske, som fortjener et priseligt Eftermåle, skjont Frankrig næppe vandt noget ved hendes Vovestykke.

Dette Uhyre Jean Paul Marat blev 49 Aar gammel og var født i Baudry i Neuchâtel og af Natur en Van-skabning, under sem Fod, med et umaadelig stort Djærgenhoved; men hvad han tog sig for til Revolutionen, derom har jeg intet fundet, undtagen at han ferte et usælt Liv i Paris som Kvaksalver med øt Middel mod alle Sygdomme, som naturligvis var Døden, altsaa det samme, han siden saa utrættelig anbefalede. Hans Giftblad, Folkevennen kaldt, skrev han fra Begyndelsen, besoldet af Hertugen af Orleans, mod Hoffet, men snart mod alle dem, der udmarkede sig ved noget andet end han selv, altsaa Svinskhed og Blodterst. Kun Danton og Robespierre sparede han, fordi han selv var en elendig Kryster, som aldrig turde lade sig se, hvor der var Fare paa Førde, og trængte derfor idelig til Graabredre-Klubbens og Slagteren Legendres Kjældere at krybe i. — Hvad han immer raabte paa, som det eneste Radikalmiddel for Republikken, var at udnævne en Diktator med en Klods paa Benene, som skulle være enevældig, men kun til at afsige Dødsdomme. Saa uhyre var imidlertid Forblindelsen, at man ikke blot over hele Frankrig erklarede Marat for

